

EURÓPSKA ÚNIA

Výbor regiónov

Správa o monitorovaní EZÚS za rok 2014

Vykonávanie stratégie Európa 2020

Zhrnutie

Toto zhrnutie vypracoval generálny sekretariát VR oddelenie E 2 a vychádza zo štúdie s názvom „Správa o monitorovaní EZÚS za rok 2014 – uskutočňovanie stratégie Európa 2020“, ktorú vypracovala Metis GmbH (Jürgen Pucher a Stefanie Zöchmann).

Viac informácií o Európskej únii a Výbore regiónov je k dispozícii na internetových stránkach <http://www.europa.eu> a <http://www.cor.europa.eu>.

Celú štúdiu na tému „Správa o monitorovaní EZÚS za rok 2014 – uskutočňovanie stratégie Európa 2020“ nájdete v anglickom jazyku na adrese: <http://cor.europa.eu/en/documentation/studies/Pages/studies.aspx>

© European Union, 2015

Čiastočná reprodukcia je povolená s výslovným uvedením zdroja.

Zhrnutie

Výbor regiónov pravidelne zverejňuje správu o monitorovaní rozvoja európskeho zoskupenia územnej spolupráce (EZÚS). Táto správa analyzuje najnovší vývoj v roku 2014 a koncom roka 2015 a poskytuje prehľad o súčasnom stave všetkých EZÚS.

Ku koncu roku 2014 bolo vytvorených celkovo 50 EZÚS, pričom ich tvorí viac ako 800 národných, miestnych a regionálnych orgánov z 20 rôznych členských štátov. Ďalších 18 zoskupení sa pripravovalo.

Vnútroštátne vykonávanie

Zmenené a doplnené nariadenie o EZÚS bolo prijaté 17. decembra 2013 a uplatňuje sa od 22. júna 2014. Termín pre členské štáty na vykonávanie nariadenia bol 22. jún 2014. V roku 2014 EZÚS a členské štáty diskutovali o vykonávaní nariadenia¹, ako aj o konkrétnych témach zahrnutých v novej politike súdržnosti, ktoré sa týkajú EZÚS.

Tento proces naďalej prebieha. Doteraz VR zaznamenal španielsky kráľovský dekrét č. 23/2015 z 23. januára. Okrem toho vstúpili do platnosti maďarské (20. decembra 2014) a slovenské (1. marca 2015) ustanovenia. V Rakúsku spolkové krajiny („Länder“) Burgenland, Korutánsko, Salzburg a Tirolsko zmenili svoje právne predpisy medzi októbrom 2014 a februárom 2015 tak, aby spĺňali revidované nariadenie o EZÚS. V Luxemburgu sa vykonala kontrola s cieľom určiť, či by sa súčasné právne predpisy mali zmeniť a doplniť. Príslušné orgány dospeli k záveru, že nie sú potrebné žiadne zmeny.

Všetky ostatné členské štáty do konca marca 2015 nezmenili legislatívu. Je možné, že nezaznamenali žiadnu potrebu meniť platnú legislatívu.

Európska komisia neprijala delegovaný akt plánovaný v článku 17 a) nariadenia.

---

¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1302/2013 zo 17. decembra 2013, ktorým sa mení nariadenie (ES) č. 1082/2006 o Európskom zoskupení územnej spolupráce (EZÚS), pokiaľ ide o vyjasnenie, zjednodušenie a zlepšenie zakladania a fungovania takýchto zoskupení. Revidované nariadenie o EZÚS sa uplatňuje od 22. júna 2014.

Prehľad stavu EZÚS

Od konca roka 2013 do konca roka 2014 bolo vytvorených 8 EZÚS. Štyri nedávno vytvorené EZÚS pokrývajú územia v Maďarsku a Slovensku, ako aj v Poľsku a Švédsku. Jedno zoskupenie vytvorilo centrálny európsky dopravný koridor a Rumunsko bolo zahrnuté do EZÚS European Common Future Building (ktoré bolo vytvorené v roku 2012, ale predtým nepredložilo oznámenie). Orgány, najmä zo Španielska a Francúzska, sa zapojili do ďalších 4 nových EZÚS.

EZÚS vytvorené v roku 2014 alebo na konci roka 2013

#	Názov	Krajiny	Vznik
1	EZÚS Torysa	HU, SK	9.10.2013
2	EZÚS Svinka	HU, SK	9.10.2013
3	EZÚS Alzette Belval	FR, LU	13.2.2012
4	AEuCC Cities of Ceramics, AECT limitada	ES, FR, IT, RO	7.1.2014
5	EZÚS European Common Future Building	HU, RO	17.10.2012
6	Central European Transport Corridor EGTC Ltd.	PL, HU, SV	24.3.2014
7	Huesca Pirineos – Hautes Pyrénées (HP-HP)	ES, FR	11.11.2014
8	AECT Faja Pirítica Ibérica	ES, PT	14.10.2014

Správa tiež analyzuje stav 41 EZÚS, ktoré boli vytvorené pred októbrom 2013, a poskytuje podrobné informácie o kľúčových ukazovateľoch, ako sú orgány, projekty a členovia.

Podľa informácií z maďarského ministerstva zahraničných vecí by sa EZÚS Karst Bodva EZÚS mohol spojiť s iným EZÚS z tohto regiónu, a tak byť rozpustený. EZÚS Sajó-Rima tiež podľa správ zastavil činnosť, a preto by sa mal čoskoro rozpustiť.

Zoskupenia v kocke – vykonávanie stratégie Európa 2020 a nová politika súdržnosti

Rok 2014 charakterizuje skutočnosť, že prostriedky vyčlenené v rámci programov na roky 2007 – 2013 už boli pridelené a programy na nové obdobie sa ešte nezačali. Možno preto hovoriť o zložitom prechodnom období pre tie EZÚS, ktoré nemôžu fungovať len na základe členských poplatkov.

Vzhľadom na geografické trendy pokračoval dynamický rozvoj okolo Maďarska. Boli založené 3 nové zoskupenia, pričom sa plánuje ich ďalšie rozšírenie.

V uplynulých dvoch rokoch sa niekoľko zoskupení buď úspešne rozšírilo, alebo sa objavili konkrétne plány na prijatie nových partnerov. Tri EZÚS rozšírili svoje územia a sedem má plány na rozšírenie – tento proces prebieha (dva takéto plány zahŕňajú nový členský štát – Chorvátsko).

Z hľadiska budovania partnerstiev sa objavilo niekoľko zaujímavých správ o EZÚS založených na konkrétne účely. Národné združenia miest s keramikou tradíciou a remeslami vytvorili AEuCC. Podobne vznikli dve morské EZÚS francúzskych a talianskych partnerov, ktoré vytvorili samosprávy, ktorých sa týkajú otázky národných parkov a životného prostredia. EZÚS Grand Région, ktorý je riadiacim orgánom pre multilaterálny program cezhraničnej európskej územnej spolupráce, neprevezme túto úlohu v novom období (2014 - 2020), hoci môže vzniknúť nové EZÚS.

Pravidelné členské poplatky sú základným a stabilným prvkom rozpočtu EZÚS. Súčasný celkový ročný rozpočet vyplývajúci z členských poplatkov sa odhaduje na **12 miliónov** pre 50 EZÚS. Nemocnica Cerdanya – ktorá má zďaleka najväčší rozpočet – pridáva približne 20 miliónov EUR, čo predstavuje jej ročné prevádzkové náklady.

Celkový objem projektov EÚ vykonaných EZÚS, ktoré a) prebiehali v priebehu roku 2014, b) skončili v roku 2014, alebo c) sa v súčasnosti nachádzajú v záverečnej fáze realizácie, dosahuje takmer **60 miliónov EUR**. Programy európskej územnej spolupráce sú hlavným zdrojom príjmu pre prakticky všetky EZÚ: v roku 2014 celkovo **18 zo 49 zoskupení** pokračovalo v prebiehajúcich projektoch z programov 2007–2013: celkovo **44 projektov** sa podľa správ naďalej vykonáva.

Približne 27 z 50 EZÚS má vlastných pracovníkov a vo väčšine si ich najímajú priamo EZÚS. Na základe poskytnutých údajov možno odhadovať, že koncom roka 2014 pracovalo pre EZÚS pravidelne približne **130 osôb**.

Prípravy EZÚS na nové finančné obdobie 2014 – 2020

Len EZÚS Espacio Portalet oznámilo, že sa podieľalo na procese vytvárania a rozvíjania partnerskej dohody – zastrešujúcom rámci pre všetky programy z európskych štrukturálnych a investičných fondov na vnútroštátnej úrovni.

EZÚS boli užšie a aktívnejšie zapojené do prípravného procesu pre programy európskej územnej spolupráce. EZÚS boli najčastejšie zapojené účasťou v programovacom výbore alebo prostredníctvom konzultácií. Približne jedna tretina zo všetkých respondentov (11 z 34) bola zapojená touto formou

Pre mnohé zoskupenia je príprava nových programov ideálnou príležitosťou prehodnotiť strategické zámery: 9 z 34 EZÚS uviedli, že v krátkom čase chcú zmeniť svoj profil alebo portfólio.

7 z 34 zoskupení uviedlo, že majú v úmysle sústrediť sa na osobitné investičné priority počas nového obdobia.

So zreteľom na ich zapojenie do nového programu je jasným praktickým zameraním pre EZÚS riadenie fondov malých projektov alebo porovnateľné opatrenia na riadenie menších aktivít. Celkovo 15 z 34 zoskupení uviedlo, že a) sú zodpovedné za budúce riadenie fondov malých projektov, b) plánujú tak urobiť, alebo c) sa neúspešne pokúšali plniť túto úlohu. 9 z týchto 15 zoskupení je v súčasnosti zodpovedných za budúce fondy malých projektov.

So zreteľom na nové nástroje – t. j. miestny rozvoj riadený spoločenstvom, integrované územné investície a spoločné akčné plány – sa žiadna z týchto možností neuplatňovala na programy európskej územnej spolupráce.

Pripravované EZÚS

Podľa našich informácií bolo koncom roka 2014 v procese tvorby 18 EZÚS. Okrem ESPON nebolo možné nájsť nové projekty a nápady, ktoré ešte neboli označené. Toto EZÚS v súčasnosti vykonáva ako jediný príjemca obsah operačného programu na základe dohody o grante.

Eurodistrict Regio Pamina a euroregióny Neißer-Nisa a Grand Genève sa nedávno pridali do časti „pripravované EZÚS“. V časti „nápad“ boli do zoznamu pridané EZÚS Novum, EZÚS European Small Islands Federation (ESIN) and the Saint Martin-Sint Maarten – zahŕňajúci dve najodľahlejších krajiny a územia.